

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

(ακαδημαϊκό έτος 2020-21)

Επικ. Καθ. Φιλίππα Χατζησταύρου

Καθηγ. Μιχάλης Τσινισιζέλης

Καθηγ. Δημήτρης Χρυσόχου

Περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα εστιάζει στο δεσμικό και πολιτικό σχεδιασμό της ΕΕ και στην αλληλεπίδραση μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης. Προτείνει την εις βάθος ερμηνεία και κατανόηση του ευρωπαϊκού φαινομένου μέσα από την εξέταση των μοντέλων διακυβέρνησης, την παρουσίαση των θεωρητικών προσεγγίσεων και την ανάλυση τομέων πολιτικής.

Η κάθε διάλεξη θέτει τις βάσεις του γνωστικού αντικειμένου συζήτησης σε δεσμικό, πολιτικό, θεωρητικό ή και ιστορικό πλαίσιο και εστιάζει σε συγκεκριμένα εμπειρικά δεδομένα, που αποκρυσταλλώνουν το διακύβευμα στην καθημερινή ευρωπαϊκή πολιτική πρακτική.

Η κάθε διάλεξη υποστηρίζεται από επεξεργασμένη παρουσίαση PPT (ανάρτηση στον ιστοχώρο του προγράμματος). Πέρα από τη γενική βιβλιογραφία, ειδική εστιασμένη βιβλιογραφία προτείνεται σε κάθε διάλεξη.

Αξιολόγηση

- Συμμετοχή στις διαλέξεις
- (40%) Γραπτή εργασία (3500-4000 λέξεις (+/-10%), γραμματοσειρά Times New Roman, μέγεθος χαρακτήρων 12, με διάστιχο 1,5)
- Παραπομπές: είτε υποσημειώσεις στο τέλος της σελίδας με αύξουσα αρίθμηση είτε «σύστημα Harvard» (συγγραφέας, έτος και, όπου απαιτείται, σελίδα/ες εντός παρένθεσης και στο τέλος της εργασίας η παράδοση της βιβλιογραφίας με αλφαβητική σειρά). Παραδείγματα της πρώτης περίπτωσης: Jürgen Habermas, *The Lure of Technocracy*, Policy Press, 2015, ή της δεύτερης: (Habermas, 2015:30).
- (60%) Τελική γραπτή εξέταση.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ

1. Η ευρωπαϊκή ενοποίηση μέσα από την αγορά. Ρυθμιστική διακυβέρνηση.
2. Η έννοια της "ευρωπαϊκής πολιτείας"
3. Διαφοροποίηση και ευρωπαϊκή ενοποίηση I. Μορφές συνεργασίας.
4. Διαφοροποίηση και ευρωπαϊκή ενοποίηση II. Μορφές διακυβέρνησης.
5. Παραδοσιακές και κριτικές θεωρητικές προσεγγίσεις της ΕΕ
6. Συμφέροντα και δίκτυα πολιτικής στην ΕΕ

7. Έλεγχος και λογοδοσία, διαφθορά και καλή διακυβέρνηση στην ΕΕ
8. Πολιτικά κόμματα, κοινοβουλευτισμός και συμμετοχική δημοκρατία στην ΕΕ.
9. Ευρωσκεπτικισμός, εθνικισμοί και η άνοδος του αυταρχισμού στην Ευρώπη
10. Μεταναστευτική πολιτική, προσφυγικές ροές και ευρωπαϊκή πολιτική των συνόρων.
11. Η ευρωπαϊκή διακυβέρνηση της 'Ασφάλειας' στον 21ο αιώνα (αμυντική ασφάλεια, ασφάλεια του κλίματος, ασφάλεια των συνόρων, ψηφιακή και κυβερνοασφάλεια)
12. Η ΕΕ στην παγκόσμια διακυβέρνηση
13. Παρουσιάσεις εργασιών

Βασική βιβλιογραφία

Ξενόγλωσση

Tony Judt, *Postwar: A History of Europe Since 1945*, Penguin Group, 2005.

José Magone (ed.), *Routledge Handbook of European Politics*, Routledge, 2015.

Luo Chih-Mei, *The EU's Crisis Decade Reflecting on EU Capitalism and Governance*, Palgrave Macmillan, 2019.

Jürgen Habermas, *The Lure of Technocracy*, Policy Press, 2015.

Ελληνόγλωσση

Μιχάλης Τσινισιζέλης, *Ο Λόγος της κυριαρχίας. Διανοητικό κεκτημένο, θεωρία της ομοσπονδίας και αντιστίξεις στην σημερινή Ευρώπη*, Τζιόλα, 2020.

Δ. Ν. Χρυσόχοου, (2020), *Πολιτειολογία των ενώσεων*, Αθήνα: Ι. Σιδέρης, κεφάλαιο 8.

Φιλίππα Χατζησταύρου, *Ποιος κυβερνά την Ευρώπη; Οι δομές εξουσίας μετά την οικονομική κρίση*, Τζιόλα, 2018.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Το μάθημα αποσκοπεί:

- στην εις βάθος κατανόηση των δεσμικών λειτουργιών και των τρόπων διακυβέρνησης της ΕΕ
- στην εμπειριστατωμένη εμπειρική και κριτική ανάλυση της διαδικασίας ενοποίησης και της πολιτικής εξέλιξης της ΕΕ
- στην πρακτική εφαρμογή σημαντικών θεωρητικών υποδειγμάτων στην ανάλυση των ευρωπαϊκών πολιτικών.